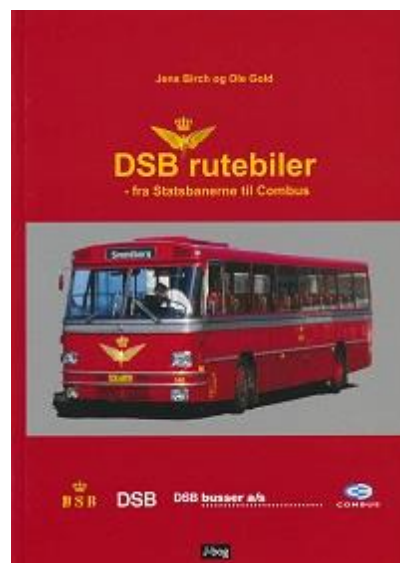

Ny bog: DSB rutebiler - fra Statsbanerne til Combust

Af Thomas de Laine

DSB var som bekendt gennem mange år et af landets største busselskaber. Alligevel har landets produktive, men snævre kreds af "busbogsforfattere" aldrig beskrevet DSB-rutebilernes historie på samme måde som mange private vognmænd og rutebilvirksomheder er blevet portrætteret med bogudgivelser. I de seneste år er den manglende bog om DSB-rutebiler igen og igen dukket op i diverse webfora, men hidtil uden at nogen har turdet binde an med at skrive sådan en bog. Indtil nu, kan man sige, for denne sommer foreligger bogen DSB rutebiler - fra Statsbanerne til Combust.

I forordet til gør forlaget og forfatterne (som i dette tilfælde er det samme) Jens Birch og Ole Gold tydeligt opmærksom på, at bogen ikke er "den store bog" om DSB-rutebilernes historie med dybere baggrundsforklaringer, detaljeret rutehistorie, vognlister og så videre. I så fald skulle bogen dels have været meget tykkere, og dels var den sikkert aldrig udkommet. For heller ikke dette garvede busbogsforfatterpar har haft mod på dén opgave. Trods forordets forbehold er bogen på mere end 200 sider og dermed en af forlagets største nogensinde, hvilket kun illustrerer emnets omfang.

Bogen giver et overblik over DSBs historie som rutebilselskab fra 1932 til 2001 i form af en kort gennemgang af de vigtigste milepæle med mere end 600 illustrationer som omdrejningspunkt. Denne mere "kalejdoskopiske" form gør, at bogen omvendt ikke forhindrer, at der er basis for senere at skrive f.eks. mere udførlige artikler om de enkelte områder, ruter, bustyper osv. Bogen behandler altså DSBs rutebilkørsel på nogenlunde samme måde som f.eks. Kim Thinggaards perle af en bog fra 1993 om Københavns Sporveje, Amagerbanen og NESAs bus- og trolleybuskørsel i København.

DSB fik første gang rutebilkørsel i Sønderjylland i 1932, men i løbet af få år voksede denne aktivitet med blandt andet overtagelse af en del private ruter, hvilket til tider foregik lidt kontroversielt. Det er f.eks. velkendt, at statsbanerne i 1934 overtog J.P. Pedersens busrute på Gl. Køge Landevej (den senere linje 121), hvilket også er omtalt i bogen. Senere hen kom rutebilkørslen mere under pres fra bl.a. privatbilismen, men da det samme gjaldt jernbanerne, fik DSB også ny kørsel i form af erstatning for nedlagte jernbanestrækninger. Også bybuskørsel i diverse byer kom til, således at DSB-busser efterhånden var talrige i bestemte områder af landet, f.eks. på Fyn, men mere sjældne i andre, herunder i Nordjylland.

Fra 1970'erne måtte man omstille sig til primært at være entreprenør for de amtslige trafikelskaber, bortset fra i Hovedstadsområdet, hvor en stor bid af DSB-rutebildriften blev overtaget af HT. Og endelig var der den rodede periode fra midten af 1990'erne, hvor DSB blev til Combust og både afgav og overtog meget buskørsel og mange busser og på ny fik kørsel i Hovedstadsområdet, indtil den pinlige afslutning på busselskabets historie i begyndelsen af 2001.

Illustrationerne er i stort omfang traditionelle billeder af busser, herunder de berømte sættevognsbusser og dobbeltdækkere på ruten ad Gl. Køge Landevej, men også garager, udsnit af køreplaner, udlandskørslen, de mange overtagne vogne i andre farver i 1990'erne samt statistiske oplysninger indgår. Bogen giver et godt indblik i de mange forskellige bustyper, DSB har haft, inklusive hvilke fabrikater og modeller, der absolut var dominerende.

Selvom man kan læse i forordet, at bogen måske ikke så meget henvender sig til den traditionelle busentusiast, der nok f.eks. vil savne en liste over de cirka 5.000 busser, DSB nåede at have, er det nok alligevel en bog, man vil nyde sit selskab med.

Jens Birch og Ole Gold: DSB rutebiler - fra Statsbanerne til Combust. ISBN 978-87-996494-7-1. 208 sider i A4-format, mere end 600 illustrationer, heraf mange i farve. Udgivet af J-bog, Ishøj, i juli 2017. Vejledende pris er 395 kr.